

1 Un Tas Kungs runāja uz Mozu:

2 "Runā uz visu Izraēla bērnu draudzi un saki viņiem:

topiet svēti, tāpēc ka Es, Tas Kungs, jūsu Dievs, esmu svēts!

9 Un, kad jūs pļaujāt savas zemes ražu, tad tev nebūs pilnīgi nopļaut sava tūrums stūrus, un pļaujas pārpalikumi - atlikušās vārpas - tev nav pilnīgi jāsalasa.

10 Arī sava vīna dārza augļus tev nebūs pilnīgi nolasīt, nedz uzlasīt sava vīna dārza nobirusās ogas; trūcīgam un svešiniekam tās tev būs atstāt,- Es esmu Tas Kungs, jūsu Dievs!

11 Jums nebūs zagt un nebūs melot, nedz krāpt savu tuvāku.

12 Jums nebūs nepatiesi zvērēt pie Mana Vārda, ka tu neapgāni sava Dieva Vārdu,- Es esmu Tas Kungs!

13 Tev nebūs pievilt savu tuvāku un nebūs viņu aplaupīt; tava algādža algai nebūs pie tevis palikt pa nakti līdz rītam.

14 Tev nebūs kurlu lādēt, nedz aklajam likt šķērsli ceļā, bet tev būs būties savu Dievu,- Es esmu Tas Kungs!

15 Jums nebūs pieļaut tiesā netaisnību; tev nebūs zemākā vaigu nievāt un tev nav godbijībā jābīstas lielais, bet tiesā taisnīgi savu tuvāku.

16 Nestaigā apkārt ar nolūku celt ļaunu slavu savā tautā un netīko pēc sava tuvāka dzīvības,- Es esmu Tas Kungs!

17 Tev nebūs savu brāli ienīst savā sirdī, bet pamācīdams pamāci savu tuvāku, lai tev nav viņa dēļ jānes grēks.

18 Tev nebūs atriebties, nedz nemitīgi dusmas turēt pret savas tautas bērniem, bet tev būs savu tuvāku mīlēt kā sevi pašu,- Es esmu Tas Kungs!

3. Moz 19,1-18

Mīļā draudze!

Es Jums sākumā gribu uzdot jautājumu - vai Jūs dzīvojāt svētu dzīvi? Vai Jūs esat svēti?

Svēts – tas ir kaut kas vairāk kā nedarīt otram kaut ko sliktu. Varētu teikt, tā jau ir priekšzīmīga dzīve. Ar izcilību, vai ne tā. Tā kā Māte Terēze vai Dalai Lama.

Tikai interesanti ir tas, ka Māte Terēze pati sevi neatzina par īpaši labu. Viņa savā dienasgrāmatā atklāj, ka viņa sevi uzskatīja par lielu grēcinieci.

Labi, atrast svētu cilvēku, mums tā īsti neizdodas. Kā ir ar vietām, mantām? Vai Jūs varat nosaukt kādu vietu, kas ir svēta, vai kādu mantu? Ja nē, tad tā jociģi sanāk, ka mēs lietojam vārdu, kas neko neapzīmē.

Ja padomājam par baznīcu, tad varbūt ienāk prātā altāris. Tā nu ir tā svētā vieta. Pareizticīgajā baznīcā ir altārsiena ar durvīm, kur tikai priesteris drīkst ieiet. Arī pie mums kādreiz viens otrs mācītājs mēģina ierobežot pieeju pie altāra. Tur drīkst iet tikai ordinētas personas. Savukārt daži uzskata, ka mācītāja talārs ir svēta lieta. Man vienreiz viens mācītāja palīgs stāstīja, ka viņš mazgājot sava mācītāja talāru, jo tam nedrīkstot pieskarties nešķīstas sievietes roka.

Visas šīs lietas balstās uz Vecās derības priekšrakstiem par templi. Lai gan templis vairs neeksistē, un paši jūdi pēc tempļa izpostīšanas 70. gadā pēc Kristus ir attīstījuši savu ticību bez tempļa,

kristieši lielā mērā pārņēma ar templi saistītos noteikumus un paražas, uzskatīdami, ka ir mantojuši visu, kas tika dots jūdu tautai. Tāpēc arī pie kristiešiem var atrast vīraku, zeltu un vīraku – katoļu baznīcā Svēto vakarēdienu pārveidoja par upuri, ko priesteris sniedz Dievam, lai Viņu nomierinātu. Vecā Derībā uzskatīja, ka templis ir īpaša vieta, kur mīt pats Dievs. Arī mēs pirms Dievgalda dziedam “Svēts ir, svēts ir, svēts ir Tas Kungs!” Šos vārdus dziedāja eņģeļi, kad pravietis Jesaja templī piedzīvoja Dieva atklāsmi.

Tātad svēts ir pats Dievs. Tur, kur ir Viņš, tur ir arī svētums un svētas vietas. Piemēram, kad Dievs Mozum atklājās degošā ērkšķu krūmā, tā bija svēta vieta. Problēmas ar šo priekšstatu radās tad, kad templis tika sagrauts, un jūdi tika izsūtīti uz svešu zemi.

Šodienas teksts rāda vēl citu iespēju tuvoties Dievam, ka vien templī. Tur Dievs saka: „...topiet svēti, tāpēc, ka Es, Dievs, Tas Kungs, Esmu svēts.” Un pēc tam seko vesela virkne ar norādījumiem, kā tas izpaužas ikdienā.

Izraēliešiem svētums ir kā uzdevums, kā mērķis, uz ko tie lai tiecas, pavisam konkrētās lietās, attiecībās ar saviem vecākiem, ar kaimiņiem, ar nabagiem.

Mēs varam jautāt: bet kā tas īsti ir – mēs taču neesam jūdi. Un vai tiešām Vecā Derība attiecās uz mums?

Es piekrītu, ka mēs nevaram vienkārši visu pārņemt. Un vēsture to ir pierādījusi, ka jūdu tauta turpina būt izredzēta, ar lielām grūtībām, bet tomēr kā var izskaidrot to, ka pēc holokausta ir dibināta jauna Izraēlas Valsts? Tā taču ir Dieva vadība. Savukārt, mēs caur Kristu esam iepazinusi Dievu. Caur ticību Viņam, mums ir šī saite ar to pašu Dievu, kam tic arī jūdi. Tātad mēs tikai caur Kristu esam iepazinusi Dievu, bet lai saprastu Viņu, mums ir jāzina un jālasa Vecā Derība. Piemēram, mēs šodienas lasījuma dzirdējam, ka Jēzus par augstāko bausli uzskatīja mīlestību pret Dievu un pret savu tuvāko. Abas šīs lietas mēs atrodam jau Vecajā derībā. Ja gribam saprast, ko tas nozīmē konkrēti, mums ir jālasa šodienas teksts no 3. Mozus grāmatas, ko Jēzus citē, runājot par to, ka tuvākais ir jāmīl kā sevi pašu.

Piemēram, maksā strādniekam savu algu. Ja tev kāds salabo veļas mašīnu, tad samaksā viņam, nevis vilcini to garumā. Tā ir svēta rīcība. Tāpat, vācot ražu atstāj kaut ko nabagiem, lai viņiem būtu ko paēst. Toreiz vēl nebija tā, ka valsts rūpējās par nabagiem ar sociālo palīdzību. Šodien valsts, turpinot iet par kapitālisma ceļu, aizvien vairāk atsakās veikt daudzas funkcijas, un mēs atkal atklājam, ka mums pašiem ir jāuzņemas vairāk atbildības par savu tuvāko. Nevar vairs paļauties, ka valsts palīdzēs. Tas, kā mēs apejamies viens ar otru, ir saistīts ar mūsu ticību Dievam. Mēs visi esam radīti pēc Dieva līdzības. Neliekoties ne ziņas par savu tuvāko, nozīmē, ka mēs nicinām Dieva radību. Tāpat šodienas vārdi aicina iestāties par taisnīgumu, lai nebūtu tā, ka varenie un lielie var nabagos apbīžot. Vai tas, kā mēs apejamies ar vājākiem, ar tiem, kas ir akli vai kurli, - tas nav tikai likumdošanas jautājums, bet arī mana attieksme šeit ir no svara. Mums kādreiz ir grūti izprast, ko nozīmē būties To Kungu. Bet ko citu var teikt cilvēkam, kas nekā nebīstas, kas vienkārši apsmej vājākos un domā, ka viņam ir visas tiesības tā rīkoties. Aizvien atkal šodienas baušļi beidzas ar vārdiem – Es Esmu tas Kungs. Tātad Dievs pats tur savu sargājošo roku pāri šiem cilvēkiem. Tas nav vienalga, kā mēs dzīvojam. Dievkalpošana nenotiek tikai baznīcā, bet arī mūsu attiecībās.

Lai saprastu, ka pastāv dzīvības svētums, mums ir vajadzīgi priekšzīmīgi cilvēki, vietas, kur mēs varam iepazīt Dievu, laiks, ko mēs veltām tikai Dievam. Tomēr tā ir tikai daļa no kristīgās dzīves. Dievs pats mūs aicina šeit neapstāties, bet doties ārā, doties tur, kur nekas neliecina par Dieva klātbūtni, pie nabagiem, pie ļaundariem, kur nonākam konfliktos ar savu sirdsapziņu, neskaidrās situācijās, kur vairs nav skaidrs, kas ir labs un kas ir ļauns. Tā ir sekošana Kristum. Jēzus pats gāja pie tiem, kas toreizējā sabiedrībā skaitījās nešķīsti, amorāli, pie muitniekiem, prostitūtām un spitālīgajiem. Un galu galā, Viņš arī savā nāvē bija kopā ar noziedzniekiem, piesists pie krusta. Tas mums ir atgādinājums tam, ka mēs savu ticību nevaram dzīvot tikai baznīcā, vai lūgšanās, vai lasot Bībeli. Mums ir vajadzīgas attiecības ar cilvēkiem, it īpaši ar tiem, kas ir norakstīti un kas

neskaitās...

Ja mēs to svētumu meklējam tikai baznīcā, tad mēs esam iestrēguši. Dievs pats mums nāk pretī no pavisam citas puses, tur, kur mēs to vismazāk gaidām. Svētums nav neiespējama misija, ko vispār nav jēgas uzsākt.

Tas ir ceļš, - klūpot, krītot, mums ir jāiet uz priekšu, virzienā, ko mums ir rādījis pats Kristus. Caur Viņu mēs varam arī pieņemt to, kas mums pašiem nepatīk, ko nevaram sevī mīlēt. Viņš ir nācis, lai meklētu pazudušo, mūsos un sabiedrībā. Tāpēc arī pie mums altāra telpā pats galvenais ir krusts, kas mūs savieno ar pasauli, ar nolādētām vietām, ar cilvēkiem, kas ir izmisumā, pamesti, atstāti novārtā. Tā ir zīme tam, ka mēs ar saviem rāmjiem un šaurām sirdīm nevaram ierobežot Dieva žēlastību.

Āmen!